

РОЗДІЛ 4

РОЗВИТОК «СПОРТУ ДЛЯ ВСІХ». ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ДОРΟΣЛОГО НАСЕЛЕННЯ

ПЛАНУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ
ЛЬВІВСЬКИМ ОБЛАСНИМ ЦЕНТРОМ
ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ «СПОРТ ДЛЯ ВСІХ»

Ольга Жданова, Нагалія Тхір, Богдан Тхір

Львівський державний університет фізичної культури

Важливість і нагальна необхідність збільшення обсягів рухової активності різних верств населення для здорового способу життя, профілактики шкідливих звичок і хронічних захворювань доведена багатьма науковцями (Дутчак М. В., 2000, 2003, 2007, 2009; Круцевич Т. Ю., 2008; Платонов В. М., 2006 та ін.). Необхідність пошуку нових технологій зміцнення здоров'я населення та збільшення тривалості життя людей за рахунок занять фізичними вправами зумовила появу в Україні «Спорту для всіх».

Система спорту для всіх утворена і розвивається в Україні для активізації фізкультурно-оздоровчої діяльності населення, залучення до систематичних занять для збереження здоров'я та активного довголіття, із врахуванням інтересів та мотивів різних вікових груп.

Разом з тим, інформація у ЗМІ присвячена висвітленню діяльності центрів свідчить про те, що її основу складає проведення епізодичних заходів, а не активізація систематичної рухової активності. Важливим і актуальним є аналіз діяльності центрів щодо виконання ними одного з головних завдань: підвищення рівня залучення населення до регулярних фізкультурно-оздоровчих занять та пошук резервів подальшої активізації названої діяльності.

Мета дослідження порівняти обсяги запланованих та реалізованих видів діяльності Львівським обласним центром фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх».

Завдання дослідження:

1. Визначити обсяги запланованих центром видів діяльності у продовж п'яти років.

2. Виявити види та обсяги діяльності, які виконувалися центром.

3. Порівняти обсяги запланованих та реалізованих видів діяльності.

Аналіз планів роботи за п'ять років Львівського обласного центру фізичного здоров'я населення здійснювався за допомогою «Класифікатора функцій», до якого увійшли наступні функції: планування діяльності (01), організація та проведення масових змагань та фізкультурно-оздоровчих заходів (02), науково-методичне та програмне забезпечення діяльності (03), робота з кадрами (04), проведення фізкультурно-оздоровчої діяльності з населенням (05), пропаганда і реклама фізкультурно-оздоровчої діяльності (06), зміцнення і розвиток матеріально-технічної бази (07), співпраця з зацікавленими організаціями (08), контроль діяльності (09).

Проведений аналіз виявив обсяги різних видів запланованої діяльності (табл. 1).

Таблиця 1

Планування видів діяльності (груп функцій управління) Львівським обласним центром фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» (%)

Група функцій	2011 р	2012 р	2013 р	2014 р	2015 р
01	11.11	8.70	9.76	9.53	10.53
02	38.90	52.17	46.34	47.62	42.11
03	11.11	8.70	9.76	9.53	10.53
04	8.34	6.52	7.32	7.14	7.89
05	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
06	5.55	4.35	4.88	4.76	5.26
07	5.55	4.35	4.88	4.76	5.26
08	13.89	10.86	12.18	11.90	13.16
09	5.55	4.35	4.88	4.76	5.26
Всього:	100%	100%	100%	100%	100%

Як свідчать дані таблиці упродовж п'яти років найбільші обсяги діяльності планувалися з функції 02 – організація та проведення масових змагань і заходів (38.9%; 52.17%; 46.34%; 47.62%; 42.11% – відповідно по роках). Найменші обсяги діяльності планувалися з функції 05 – проведення фізкультурно-оздоровчої діяльності.

Поясненням цього є те, що у безпосередньому підпорядкуванні обласного центру «Спорт для всіх» немає фізкультурно-оздоровчих клубів та осередків. Клуби за місцем проживання, які знаходяться у м. Львові мають інше підпорядкування. Однак впливати на активізацію проведення фізкультурно-оздоровчих занять з населенням обласний центр повинен і в цих питаннях має співпрацювати з різними організаціями, в компетенції яких знаходиться названа діяльність.

Аналіз документів звітності за 2011–2015 роки виявив наступний розподіл обсягів виконаних функцій (табл. 2)

Таблиця 2

**Виконання видів діяльності (груп функцій управління)
Львівським обласним центром фізичного здоров'я
населення «Спорт для всіх» (%)**

Група функцій	2011 р	2012 р	2013 р	2014 р	2015 р
01	7.69	8.00	7.41	2.95	6.06
02	53.84	56.00	51.85	58.80	54.54
03	7.69	4.00	3.70	5.88	3.04
04	3.85	4.00	7.41	2.95	6.06
05	-	-	-	-	-
06	-	-	-	-	-
07	7.69	4.00	7.41	2.95	9.09
08	19.24	24.00	22.22	26.47	21.21
09	-	-	-	-	-
Всього:	100%	100%	100%	100%	100%

Розподіл обсягів виконаних видів діяльності за 2011–2015 роки, свідчить про те, що не отримали відображення у звітній документації такі групи функцій: проведення фізкультурно-оздоровчої діяльності з населенням (функція 05); пропаганда і реклама фізкультурно-оздоровчої діяльності (функція 06);

контроль діяльності (функція 09). Як і в документах планування, найбільші обсяги виконаної обласним центром діяльності стосуються функції 02 – організація та проведення масових змагань та заходів.

У подальшому було встановлено, що результати аналізу документів планування і звітності не зовсім відображають реальний стан справ. Так, останні два роки центри фізичного здоров'я населення у містах Сокаль та Золочів, під керівництвом та при активній участі обласного центру ведуть активну роботу з організації та проведення оздоровчих занять з різними верствами населення. Нажаль названа діяльність не відображена у планах та описових звітах обласного центру, тому не піддавалася аналізу за допомогою класифікатора функцій.

Висновки:

1. Львівським обласним центром фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» впродовж п'яти років найбільші обсяги діяльності планувалися з функції 02 – організація та проведення масових змагань і заходів (38.90%; 52.17%; 46.34%; 47.62%; 42.11% – відповідно по роках). Найменші обсяги діяльності планувалися з функції 05 – проведення фізкультурно-оздоровчої діяльності.

2. Не планувалася обласним центром його співпраця в організації фізкультурно-оздоровчих занять за місцем проживання з відповідними центрами у Сокалі та Золочеві.

3. Аналіз документів звітності за 2011–2015 роки Львівського обласного центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», свідчить про те, що не отримали відображення у звітній документації такі групи функцій: проведення фізкультурно-оздоровчої діяльності з населенням (функція 05); пропаганда і реклама фізкультурно-оздоровчої діяльності (функція 06); контроль діяльності (функція 09).

4. Найбільші обсяги виконаної обласним Центром діяльності стосуються функції 02 – організація та проведення масових змагань та заходів і не отримала документального підтвердження організація систематичних занять руховою активністю.

5. Необхідно активізувати вплив центру на повсякденну, систематичну фізкультурно-оздоровчу діяльність населення та відобразити її планування та виконання у відповідних документах.

Література:

1. Дутчак М.В. Спорт для всіх в Україні : теорія і практика / М.В. Дутчак. – Київ : Олімпійська література, 2009. – 279 с.
2. Аспекти діяльності центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» / Жданова О., Чеховська Л., Грибовська І., Городній Н. // Вісник Прикарпатського університету. Серія : Фізична культура. – Івано-Франківськ, 2008. – Вип. 6. – С. 122–123.
3. Про затвердження Положення Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» : наказ Державного комітету України з питань фізичної і спорту від 29.05.2003, № 1366.

ОРГАНІЗАЦІЯ РУХУ «СПОРТ ДЛЯ ВСІХ» У СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Лілія Кіріченко

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Постановка проблеми. На сьогодні у суспільстві значно змінилася соціальна роль спорту. Стало очевидним, що обмеження рухової активності загрожує здоров'ю людей, тому фізична активність стала сприйматися як один з найважливіших інструментів у популяризації здорового способу життя.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз результатів ряду досліджень науковців зокрема, Гостева Г. (2000), Ісаєва А. (2002), Булатової М. (2007), переконує, що формування системи спорту для всіх є найефективнішим напрямом підвищення рівня рухової активності різних груп населення в Україні. У своїх роботах вчені з різних країн: Войнар Ю. (2000), Литвиненко С. (2002), Платонов В. (2006), Булатова М. (2007), підкреслюють, що провідною метою спорту для всіх є формування здорового способу життя, профілактика окремих захворювань, збереження та зміцнення здоров'я, покращення якості життя. Дутчак М. (2012) у своїх працях, розглядав спорт для всіх як підсистему системи більш високого порядку – здорового способу життя.

Мета дослідження: проаналізувати та узагальнити дані літературних та документально-інформаційних джерел, щодо стану і проблем функціонування руху «Спорт для всіх» у Сумській області. У ході дослідження був використаний метод аналізу та узагальнення документальних матеріалів.